

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

Автоматизація документів – юридичні фірми використовують шаблони програмного забезпечення для створення заповнених документів на основі введених даних.

Інтелектуальна власність – інструменти штучного інтелекту допомагають юристам аналізувати великі портфолію інтелектуальної власності, що дозволяє спрощувати управління ІВ правовласникам, самостійно проводити попередні пошуки на патентну чистоту, рівень техніки та навіть для виявлення фактів порушення їхніх прав третіми особами.

Електронні рахунки – оплачувані години роботи юристів розраховуються автоматично [6].

Таким чином, сучасні розробки штучного інтелекту набувають усе більшого поширення в юридичній практиці. Також цілком очевидним видається факт, що ця тенденція продовжуватиме зростати в найближчі роки. Однак, на даному етапі в українському законодавстві щодо застосування ШІ в юриспруденції залишається низка прогалин, і юридичне регулювання у цій сфері є досить суперечливим, належним чином не систематизованим і не кодифікованим. Зокрема, немає чіткого правового регулювання щодо суб'єктності й деліктоздатності, й з огляду на це та виклики динамічного розвитку технологічної реальності, нашому законодавцю потрібно працювати над розширенням нормативної бази зокрема в цивільному і кримінальному законодавстві.

Література

1. Кошелева К. (2019) Проблема надання правосуб'єктності штучному інтелекту. *Юридичний бюлетень*. Вип. 11. Ч. 1. URL: http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2019/11/part_1/9.pdf
2. Клян А. (2022) Правове регулювання штучного інтелекту в Україні та світі. URL: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/pravove-regulyvannya-shtuchnogo-intelektu-v-ukrayini-ta-sviti/>
3. Радутний О. (2018) Суб'єктність штучного інтелекту у кримінальному праві. *Право України*. Вип. 1/2018. DOI <https://doi.org/10.33498/louu-2018-01-123>.
4. Шемчушенко В. Штучний інтелект у правосудді. URL: <https://cedem.org.ua/analytics/shtuchnyj-intelekt-pravosuddia/>.
5. Marchant G. Artificial intelligence and the future of legal practice. URL: https://www.iadclaw.org/assets/1/7/10.4-_Marchant-_ai_and_practice_of_law_SciTech_lawyer.pdf
6. Faggella D. AI in Law and Legal Practice – A Comprehensive View of 35 Current Applications. URL: <https://emerj.com/ai-sector-overviews/ai-in-law-legal-practice-current-applications/>

К. Карп'як, Т. Чоп

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

АРХІТЕКТУРА МІСТ МАЙБУТНЬОГО: ЕРГОНОМІКА, ЕСТЕТИКА ТА БЕЗПЕКА

К. Karpiak, T. Chop

ARCHITECTURE OF THE CITY OF THE FUTURE: ERGONOMICS, AESTHETICS AND SAFETY

Майже 10 000 років тому мисливці-збирачі дізналися секрети селекційного розведення, сільського господарства та зуміли вирощувати власну їжу. Вперше в історії люди знайшли спосіб вижити, не переходячи на іншу територію, щоб знайти нові джерела їжі. І так все почалося.

Очікується, що протягом наступних 40 років міське населення подвоїться, що змусить міста здійснити цілісну та стійку трансформацію своєї моделі. За словами Марти Торн, декана IE School of Architecture and Design, великий виклик архітектури пов'язаний з її здатністю створювати густонаселені мегаполіси з високою міською якістю та пропонувати мешканцям кращу якість життя[1].

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

У місті, яке хоче адаптуватися до майбутнього є дуже важливими архітектурні та економічні аспекти, у новій моделі міста проблеми та рішення потрібно розглядати комплексно та цілісно. В цьому контексті, зменшення соціальної нерівності та досягнення сталого розвитку – це дві цілі, яких слід прагнути, але виклики відрізнятимуться залежно від кожного міста та рівня його розвитку. Зараз важко передбачити, якими будуть міста у майбутньому, проте без розуміння того, що місто має бути збалансованою екосистемою, в якій важливим є як природне середовище, соціальна складова (концепція сталого розвитку, “нового урбанізму”) поряд із зручністю, візуальною привабливістю та безпекою, у наших міст не буде майбутнього взагалі.

Ергономіка, тобто зручність, сучасного міста передбачає створення сприятливого середовища, що спонукає до розвитку, творчості, діяльності, планування свого майбутнього в безпеці, з урахуванням належності до певної соціальної групи, що реалізується в мультиформатних концепціях mixed-use – міське планування, сприятливе для пішоходів, де поєднуються дві або більше житлові, комерційні, культурні, інституційні та/або промислові цілі. Концепція «Жити, працювати, відпочивати» включає в себе проекти, де в одному масштабі є як комерційні простори, робочі зони, сімейні центри, спортивні та відпочинкові секції [2]. Важливим аспектом формування міст майбутнього, з точки зору архітектора Паоло Тестоліні (Paolo Testolini) є концепція пересування містян, в якій пріоритет варто надавати пішохідним зонам та громадському транспорту, які найкраще спрямовані на об'єднання людей та формування відчуття приналежності до міста [3].

Естетика міста ще один важливий аспект, який потребує особливої уваги. Це не лише про гарний вигляд вулиць та споруд, це концепції, спрямовані на отримання мешканцями міст позитивного досвіду, вирішенню проблем шуму, забруднення повітря, засмічення міста зовнішньою рекламою, комунальними лініями, засміченості та гнітючих будівель. На початку 3-го тисячоліття міські поселення тяжіють до скупченості через умови праці та побуту, міська естетика стає все більш необхідною.

Естетика міста - це естетика залучення. Дослідження показують, що оригінальний візуальний простір надихає та спонукає до активності його мешканців. Цікаві візуальні рішення окремих зон, не лише рекреаційних, але й зон фізичної активності (стадіони, спорт-зони), освітніх, робочих зон, позитивно впливають на бажання людини працювати, а подекуди рятують міста від занепаду (ефект баскського міста Більбао, де спорудження сучасного музею Гуггенгайма (1997р) повернуло промислового занепадаючому місту нове життя). Дизайн середовища дарує насолоду від перебування у ньому, спонукає до взаємодії та культурного обміну. В свою чергу, це покращує комерцію і, як наслідок, благотворно впливає на рівень злочинності. Показник життєздатності міста залежить від багатого вибору цікавих місць і об'єктів, доступних для відвідування. Базові міські образи успішного міста - це жваві вулиці з численними людьми, які активно беруть участь у різноманітних заходах, подіях і програмах, створюючи сприятливе середовище для соціального різномайття, демонстрації талантів і самореалізації. Нове місто — це місто піших зон та довгих прогулянок. Вулиця знову стає простором для життя та розваг.

Особливою потребою міста майбутнього є еко-естетика, тобто краса, яка передбачає тісний зв'язок із екологією. Яскравим прикладом еко-естетики в архітектурі є університет FPT у В'єтнамі. Дизайн будівлі робить природу ключовим елементом архітектури. Зелені насадження на балконах допомагають студентам заспокоїтися та об'єднатися з природою, а також виробляють кисень, що відносить будівлю до екологічно чистих архітектур. Ще одним прикладом є Штаб-квартира Amazon. У 2017 році світовий гігант роздрібною торгівлі Amazon створив для своїх співробітників у Сіетлі штаб-квартиру зі своєю зоною рекреації – оранжереєю, із вписаними робочими просторами.

Виклики останніх років поставили перед світом питання безпеки міст. Існування міст в умовах загрози військових дій поступово враховується у сучасній урбаністиці. Яскравим

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

прикладом такої архітектури є Ізраїль, де майже у кожному будинку є кімната-бункер, яка здатна захистити людей від ракетної атаки. В таких кімнатах зазвичай є все для того, щоб пережити кількадевні обстріли. Навіть, якщо в багатоповерхівку влучить ракета, ряд кімнат-укриттів залишиться стояти непорушно. Такі приміщення підходять і для захисту населення в сейсмічно-активних зонах. Ще одним прикладом хорошого захисту стало підземне місто, яке знаходилося під Лондоном. Це була система укриттів для англійського уряду. Воно складалося з тунелів, бункерів, просторих центрів управління та вузлових перехресть. Одні об'єкти споруджувалися в роки Другої світової, інші — під час Холодної війни з огляду на ядерну загрозу з боку Радянського Союзу.

Зараз ми з розпачем дивимось на жахливі наслідки обстріляних та зруйнованих міст, проте, досвід країн, які пережили кошмари війни говорить про те, як на рештках формується надійний та позитивний простір нових урбаністичних зон. Наша країна зазнала неймовірних втрат за час повномасштабної війни з росією. На початок червня повністю зруйнованими містами є Маріуполь, Волноваха, Рубіжне, Попасна, Лиман, Сєвєродонецьк (Офіс Президента України, 2022).

Низка європейських країн вже заявили про свою участь у відбудові українських міст. Фахівці вважають, що майбутня реконструкція повинна стати можливістю творити щось нове: «Ми зараз маємо унікальний шанс створити «Українську архітектурну школу», як в свій час з'явилися британська, американська чи, наприклад, японська. Усі провідні світові архітектори та архітектурні бюро мають бажання працювати над проєктами відбудови нашої країни, причому в абсолютно різних форматах — як консультанти, як генпланісти, як проєктувальники чи як інженери, і головне, що багато компаній готові відступити від своїх амбіцій генерального проєктувальника і готові навчати наших спеціалістів своєму досвіду» [4].

Цікавою ідеєю, в контексті відбудови пошкоджених війною міст, є концепція «Радикальної реконструкції» теоретика та філософа експериментальної архітектури Леббеуса Вудса (Lebbeus Woods), який стверджував, що зруйновані війною міста не варто маскувати, а навпаки зберігати та використовувати їх: «Спроби приховати від майбутніх поколінь шрами, завдані місту обстрілами, приречені на невдачу. За новими будівлями завжди стоятимуть тіні їхніх знищених попередників, а обличчя міста все одно виглядатиме так, наче обличчя постраждалого в автокатастрофі після пластичної операції» [5]. Дослідник вважав, що окремі знищені фрагменти у тих будівлях, які не дуже постраждали від обстрілів, потрібно вписувати у відновлені зони: «нові простори з новою функцією, поєднуючи, таким чином, досвід людей, які стали свідками деструкції, із потребою в соціальних змінах» [там само].

В свою чергу, архітектурна палата Національної спілки архітекторів України у відповідь на тотальні руйнування українських міст виступили із Маніфестом, в якому заявили про те, що «Нова архітектура України буде сучасною, європейською, заснованою на тяглоті наших традицій та повагою до історії. З розумінням потреб у швидкому, але якісному відновленні забудови за сучасними стандартами світової архітектури. З новими сенсами. Без шлейфу поганого смаку, який тягнувся з радянських часів і який тягнув нас у так званий «руській мір». Основними сенсами нової архітектури оголошено принципи «взаємодії, спільнотворення, підтримки та оборони» [6]. Крім того, НСАУ було створено

Координаційний штаб, що працює над відновленням наших міст та громад.

Таким чином, основним принципом побудови міст майбутнього мають стати потреби людей і те, що робить їх щасливими, екологія та принцип взаємодії. Дуже важливим є врахування природних умов, які сформувалися на території, адже місто потрібно пристосувати до них, і зробити так, щоб вони не заважали комфортному життю, а навпаки, стали корисними та зручними для населення. Архітектура міст майбутнього має нести в собі естетику, яка проявляється через користь, міцність та візуальну привабливість. Також ми маємо пам'ятати про безпеку населення. Якщо люди розуміють, що місто є безпечним для життя, то це дає їм

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

почуття впевненості в наступному дні і бажання продовжувати життя і розвиток саме в цьому місті.

Література

1. Cities of the Future: Challenges of Architecture and Design. URL: <https://www.ie.edu/insights/articles/cities-of-the-future-challenges-of-architecture-and-design/>
2. Урбаністика XXI століття: як треба будувати міста. URL: <https://mind.ua/openmind/20236314-urbanistika-xxi-stolittya-yak-treba-buduvati-mista>
3. Міста майбутнього: архітектор Паоло Тестоліні про необхідність гнучкого дизайну та гармонії з природою. URL: <https://hmarochos.kiev.ua/2019/10/17/mista-majbutnogo-arhitektor-paolo-testolini-pro-neobhidnist-gnuchkogo-dyzajnu-ta-garmoniyi-z-pryrodoyu/>
4. Робота архітекторів та проектувальників в умовах війни. URL: https://propertytimes.com.ua/arhitektura/roбота_arhitektoriv_ta_proektuvalnikiv_v_umovah_viyeni_pereorientatsiya_na_svitoviy_rinok_ta_stvorennya_ukrayinskoyi_arhitekturnoyi_shkoli
5. Війна та мир Леббеуса Вудса. URL: <https://pragmatika.media/vijna-ta-mir-lebbeusa-vudsa/>
6. Архітектурна Палата НСАУ. URL: <https://www.facebook.com/ArchPalata/posts/338595904954753>
7. Тимошенко К.: Наша мета – після перемоги швидко відновити все, що знищили росіяни під час цієї війни. URL: https://president.gov.ua/news/kirilo-timoshenko-nasha-meta-pislya-peremogi-shvidko-vidnovi-75553?fbclid=IwAR3FRPs76vWoleNbg7eY18vGtvMDIJnzl_wcggQko8kPxNokDiuKjrn6IMg

Б. Киричук, Т. Коберська

Національний університет водного господарства та природокористування, Україна

ІНФОРМАЦІЯ ЯК ЗБРОЯ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

В. Kyrychuk, T. Koberska

INFORMATION AS A WEAPON: LEGAL ASPECT

Війна, яку розпочала росія, змінила нас, змінила світ, змінила медіа. Для України це – геноцид, адже нас намагаються знищити і стерти з лиця землі загалом. І ця війна особливо активно супроводжується російськими хвилями дезінформації, інформаційно-психологічними кампаніями. Як зазначають українські медійники, завдання полягає сьогодні не просто інформувати, «завдання наше – воювати». З огляду на це, вважаємо, що тема дослідження феномену «інформації як зброї» є надактуальною та потребує всестороннього вивчення.

Мета розвідки – здійснити аналіз концепції «інформаційна зброя», оскільки не має у повному обсязі достатніх чинників захисту особистості від загроз, пов'язаних з поширенням інформаційних й інформаційно-психологічних впливів та охарактеризувати явище «гібридної війни» і простежити силу інформаційного супроводу в державі.

Новітні інформаційні технології в світі як і криза «класичних» медіа вплинули на критерії новинності, змінили парадигму сприйняття інформації, створюючи безліч законодавчо нерегульованих прецедентів, що сприяють виникненню й поширенню особливих типів правопорушень, зміст яких розкривається через неправомірне застосування інформаційно-телекомунікаційних засобів з метою впливу на соціальну й психологічну безпеку особистості. Визначальними факторами при розробці засобів інформаційної зброї стають саме індивідуальні особливості людини та соціуму. Сучасне інформаційне суспільство сприяло виробленню витончених способів маніпулювання свідомістю людей від сугестивного впливу слова, до стереотипності мислення, чуток, дозованої правди, гри на